

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

100 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXVII NR. 19

Vineri,
12
MAI
2017

9 771418 834006

„Gaudeamus igitur”
la Liceul „N. Bălcescu”
din Jula

(Paginile 3 și 12)

Sărbătoarea bisericii
din Apateu,
la aniversarea a 210 ani

(Pagina 4)

Bacalaureatul
la română
în anul 2017

(Pagina 7)

Calendar ortodox

15 mai, luni, Sf. Cuv. Pahomie cel Mare; Sf. Cuv. Ahile, Ep. Larisei
 16 mai, marți, Sf. Cuv. Teodor cel Sfințit; Sf. Mc. Isachie, Simeon și Petru
 17 mai, miercuri, Sf. Ap. Andronic; Sf. Iunia; Sf. Cuv. Nectarie și Teofan
 18 mai, joi, Sf. Mc. Petru, Dionisie și Hristina; Sf. Mc. Teodot și cele 7 Sf. Mc. fecioare
 19 mai, vineri, Sf. Sfințit Mc. Patrachie; Sf. Mc. Chiriachi; Sf. Cuv. Memnon
 20 mai, sâmbătă, Sf. Mc. Talaleu; Sf. Cuv. Talasie; Sf. Cuv. Marcu Pustnicul
 21 mai, duminică, †) Sf. Împărați, întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa Elena. Duminica a VI-a după Paști (a orbului din naștere)

Hramul bisericii ortodoxe din Otlaca-Pustă

Biserica Ortodoxă Română din Otlaca-Pustă, cu hramul „Înălțarea Domnului”, va sărbători joi, 25 mai, Înălțarea la cer, ultimul eveniment din activitatea pământească a Domnului nostru Iisus Hristos. Slujba arhierească, oficiată de Preasfințitul Părinte *Siluan*, Episcopul românilor din Ungaria și un sobor de preoți și diaconi, va începe la ora 10.00. Programul liturgic va fi urmat de vizitarea expoziției de icoane a Asociației Culturale Române „Mihai Purdi” și a muzeului de costume populare, obiecte tradiționale și bisericești, la casa parohială din localitate.

Sărbătoare la biserica din Cenadul Unguresc

Pe 27 mai, prima sâmbătă după Înălțarea Domnului, biserica ortodoxă românească din Cenadul Unguresc, care este închinată acestui Praznic Împărătesc, își va sărbători hramul. Cu acest prilej, PS *Siluan*, Episcopul românilor din Ungaria și PS *Lucian Mic*, Episcopul Caransebeșului vor săvârși Sfânta Liturghie Arhierească, împreună cu preoți și diaconi din România și Ungaria. Slujba va începe la ora 9.30, iar răspunsurile la Sfânta Liturghie vor fi date de Grupul Ethos al Episcopiei Caransebeșului.

Slujire Arhierească și concert coral în Catedrala din Jula

Duminică, 28 mai, două coruri vor concerta în Catedrala Episcopală din Jula. Corul mixt al Bisericii Ortodoxe din Curtici va împodobi slujirea liturgică și sufletele credincioșilor cu răspunsurile la Sfânta Liturghie Arhierească oficiată de Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan* și un sobor de preoți. Sfânta Liturghie are loc cu începere de la ora 10.00. După-amiază de la ora 15.00, programul în Catedrală va continua cu un concert coral la care vor participa Corul din Curtici și Corul „Pro Musica” din Jula.

Poza săptămânii

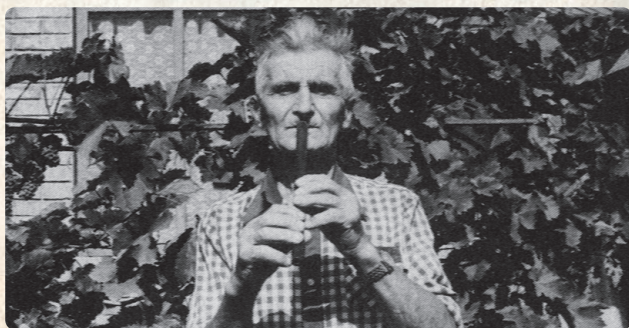

Primăvară cu trăsnete în București
 (Foto: Dan Mihai Bălănescu)

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

ANNO

Calendarul Nostru 1988

Păstrarea comorilor culturale ale naționalităților noastre conlocuitoare din Ungaria este o tradiție frumoasă pentru oamenii de naționalitate, iar pentru cultura maghiară constituie o parte integrantă, care contribuie în același timp la îmbogățirea acesteia”, scrie Calendarul Nostru 1988 evocând rolul însemnat al păstrătorilor de cântece și dansuri populare românești din localitățile noastre. Mulți dintre acești „artiști” au ajuns să cânte pe scenă doar la bătrânețe, cum a fost și cazul nanei *Florica Frătean* din Chitighaz (vezi imaginea de sus). Fluierașul însuflețit, *Ioan Bandula* (imaginea din mijloc), și dansatorii renumiți, soții *Ana și Gheorghe Buha* (imaginea de jos) au fost veritabili păstrători ai tradițiilor românești din Chitighaz.

Stimați cititori, acest colț de pagină îl vom dedica în cursul acestui an amintirilor, vremurilor trecute. La evocarea acestora ne vom folosi de „Calendarele” vechi pe care le avem în arhiva redacției noastre. Fiți alături de noi în această călătorie în timp!

Pe copertă: Serbarea de adio a celor 43 de absolvenți ai Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula
 Foto: Eva Șimon

„Gaudeamus igitur” la Liceul „N. Bălcescu” din Jula

„Gaudeamus igitur/ Iuvenes dum sumus./ Post iucundam iuventutem/ Post molestam senectutem/ Nos habebit humus...”, a răsunat sala mare a Centrului Cultural Românesc din Jula în dimineața zilei de 6 mai, când pentru cei 43 de absolvenți ai Liceului „Nicolae Bălcescu” a sunat pentru ultima dată clopoțelul.

Popularul cântec academic și alte cântece în limba română și maghiară au fost interpretate de corul școlii generale în ce absolvenții claselor a 12-a, în frunte cu diriginții lor, au intrat în sala mare unde îi așteptau părinții, neamurile și profesorii școlii.

În discursul său festiv, directoarea școlii, doamna Maria Gurzău Czeglédi a transmis gânduri de adânci sentimente dar și de încurajare pentru tinerii care acum pornesc în viața adevărată: „Dragă tinere, nu plânge după trecut. Privește spre viitor. Închide în inima ta amintirile plăcute, închide în mintea ta cunoștințele însușite aici, la școală, și completează-le în fiecare zi. Lasă-ți sufletul să plângă de sentimentul durerii al despărțirii, lasă-ți sufletul să cânte de sentimentul reîntâlnirii. Deschide-ți cugetul și îmbrățișează noi lucruri, noi prietenii, noi cunoștințe și descoperiri. Nu te teme de nimic. Crede, speră, gândește și iubește! Doresc din suflet, ca în viața ta să domnească strălucirea intelectului, bunătatea sufletului, eleganța caracterului. Cu aceste gânduri, pornește la drum, dragă tinere! Dumnezeu să fie cu tine!”, a spus doamna director la momentul despărțirii.

Evenimentul festiv a fost onorat și de prezența unor oficialități, ca de exemplu primarul orașului Görgényi Ernő, președintele AȚRU, Tiberiu Juhasz, reprezentanți ai Consiliului Județean, ai autoguvernărilor și organizațiilor românești, cadre didactice de la Universitatea ELTE din Budapesta sau de la Arad.

După cuvântul directorului, absolvenții au urcat rând pe rând pe scena deasupra căreia era scris mesajul festiv al zilei: „La revedere, școală dragă!”. Absolvenții s-au pregătit cu un program de poezii și cântece dedicate mamelor, prieteniei, despărțirii, viitorului. Toți cei 43 de absolvenți au primit din partea colegilor lor din clasa a 11-a o trăistută și o floare. Elevii mai mici au dat flori celor ce termină acum școala, absolvenții au dăruit flori (și lacrimi) diriginților, profesorilor lor dragi, și mamelor.

Conform tradiției unor astfel de evenimente, la festivitatea de absolvire sunt înmânate și cele mai importante distincții și premii pentru elevii din clasele a 12-a.

(Continuare în pagina a 5-a)

În loc de editorial MOMENT ISTORIC

10 Mai – istoria unui poem care spune o poveste aproape uitată

„Să trăiască România/ Ura! pentru 10 Mai!” sunt ultimele două versuri ale unui poem scris de Alecsandri, poem care a făcut parte, multă vreme, din tezaurul spiritual al României și al națiunii române, scrie Mediafax.

Poemul lui Alecsandri se cheamă chiar așa: „10 mai” și este, prin povestea pe care o spune, o parte a istoriei noastre. Odinioară, pus pe muzică, textul lui Alecsandri era cântat cu înflăcărare (și) la deschiderea fiecărui an școlar. Din 1947 și până în zilele noastre, poemul nu mai este cântat, nu este studiat, nu este nici măcar amintit în programele și în manualele școlare. Povestea poemului acoperă o perioadă de 81 de ani din istoria României, din 1866 și până în 1947. De atunci, din 1947 și până astăzi, au trecut abia 70 de ani... Măcar din acest motiv statistic și tot ar trebui să știm că poemul și istoria pe care o spune au existat.

10 Mai – de Vasile Alecsandri

A venit din munți un vultur/ Și ne-a zis: „Români Eroi,/ Știu un prinț viteaz și tânăr/ Ce-ar veni cu drag la voi./ Dacă-l vreți vi-l dau ca Vodă”./ Noi cu toții: „Să ni-l dai”./ Și ne-a dat pe Vodă Carol,/ Într-o zi de 10 Mai.// Și-a venit vulturul iară,/ Și ne-a zis: „Popor Român,/ Ești viteaz, de ce mai suferi/ Jugul unui neam păgân?/ Fă-te liber, dezrobește-ți/ Mândra țară care-o ai”./ Și noi liberi ne făcurăm/ Într-o zi de 10 Mai.// Vulturul venit-a iarăși/ Și ne-a spus: „Popor Român,/ Ați luptat cumplit la Plevna/ Duși în foc de-al vostru Domn./ Vrednic e să-l faceți Rege,/ Într-o țară ca în rai”./ Și noi rege îl făcurăm/ Tot în zi de 10 Mai.// Zece Mai ne-a fi de-a pururi/ Sfântă zi, căci ea ne-a dat/ Domn puternic țării noastre/ Libertate și Regat./ Ridicați cu toții glasul/ De prin șesuri, de prin plai,/ Să trăiască România/ Ura! pentru 10 Mai!

Despre 10 mai:

– la 10 mai 1866, Carol I a depus jurământul în fața Parlamentului român și a devenit, astfel, Domn al României;

– la 10 mai 1877, domnitorul Carol I a semnat proclamația de Independență a României față de Imperiul Otoman;

– la 10 mai 1881, Carol I a fost încoronat Rege al României;

– între 1866 și 1947, 10 mai a fost Ziua națională a României.

În noiembrie 1946, în România s-au desfășurat primele alegeri parlamentare de după cel de-al doilea Război Mondial (fraudate și astfel câștigate de către comuniști și de complicități lor).

Sunt 71 de ani de atunci...

Sărbătoarea bisericii din Apateu, la aniversarea a 210 ani

Biserica ortodoxă cu hramul „Sf. Nicolae” din Apateu a sărbătorit sâmbătă, 6 mai, 210 de ani de la zidirea sa. La acest eveniment important pentru comunitatea creștină din Apateu, au fost prezenți cinci ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române și un mare sobor de preoți și diaconi din Ungaria și România, care au oficiat slujba de resfințire a bisericii, după ce aceasta a fost restaurată atât în exterior, cât și în interior.

Sărbătoarea de la Apateu a fost prilejuită de mai multe evenimente: aniversarea a 210 ani a lăcașului de cult și aniversarea a 20 de ani de slujire preoțească a părintelui paroh *Origen Sabău*, precum și de încheierea unor ample lucrări de restaurare efectuate în ultimii ani. Cu această ocazie a fost resfințită biserica și troița de lemn, în stil maramureșean, așezată la intrarea în curtea bisericii.

După oficierea slujbei de sfințire, ierarhii invitați la acest eveniment, *PS Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, *PS Sofronie*, Episcopul Oradiei, *PS Lucian*, Episcopul Caransebeșului, *PS Iustin*, Episcopul Maramureșului și Sătmăruului și *PS Nicodim*, Episcopul Severinului și Strehaiei, au săvârșit Sfânta Liturghie, în fruntea unui sobor de preoți și diaconi, iar răspunsurile liturgice au fost oferite de grupul psaltic „Ethos” al Episcopiei Caransebeșului.

Cuvântul de învățătură al Sfintei Liturghii a fost rostit de PS Episcop Lucian al Caransebeșului, care a subliniat importanța acestei zile de sărbătoare și l-a felicitat pe parohul locului pentru realizările din cei 20 de ani de slujire preoțească. Preasfinția Sa a mai vorbit despre virtutea răbdării, așa cum este ea prezentată încă în Vechiul Testament de către Dreptul Iov cel răbdător și credincios, pe care Biserica Ortodoxă îl consideră un model de răbdare pentru cei credincioși. Sfântul și Dreptul Iov este pomenit în Biserica Ortodoxă în ziua de 6 mai, el este socotit de toată creștinătatea ca fiind pilda de răbdare în încercările îngăduite de Dumnezeu.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, PS Episcop Siluan l-a felicitat pe părintele paroh *Origen Sabău* oferindu-i, din partea Preafericitului

Părinte Patriarh *Daniel*, Ordinul „Sanctus Stephanus Magnus” pentru clerici, în semn de prețuire și binecuvântare, și același Ordin, pentru mireni, domnului *Tiberiu Săcădat*, epitropul bisericii din Apateu. Părintele *Origen* a mai primit cu această ocazie în dar din partea PS Iustin și Crucea Voievodală Maramureșeană, cea mai înaltă distincție a Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului, ca semn de prețuire pentru ceea ce a realizat, dar și pentru faptul că a venit de pe meleaguri maramureșene, începând cariera de preot într-un sat maramureșean.

De asemenea, și părintele protopop a mulțumit la rândul său Preasfinției Sale *Siluan*, pentru dragostea și osteneala de care a dat dovadă poposind, de fiecare dată, în mijlocul credincioșilor din Apateu și pentru susținerea, de câte ori a fost nevoie, în ducerea la bun sfârșit a lucrărilor și proiectelor. Nu în ultimul rând, a adus mulțumire lui Dumnezeu pentru tot ceea ce a reușit să facă de-a lungul anilor prin ajutorul Lui. A mulțumit credincioșilor care de două decenii sunt alături de el, familiei sale și sponsorilor bisericii, preoților, oficialităților prezente, cât și tuturor credincioșilor, care au luat parte la resfințirea bisericii.

La eveniment au fost prezente oficialități de-o parte și de alta a graniței, dar și mulți credincioși din Apateu și din alte localități românești din Ungaria și din România.

A.B.

Cununie ortodoxă la Micherechi

În duminica din 23 aprilie, tinerii *Maria Ruja* și *Imre Nagy* și-au unit destinele în biserica ortodoxă din Micherechi, în cadrul unei slujbe de cununie celebrată de preoții *Ioan Bun* și *Teodor Marc*. Alături de tineri în acest moment important din viața lor s-au aflat părinții, frații, neamurile, dar și nașii, *Ana* și *Ioan Poiendan*, care în acest nou rol le vor deveni rude spirituale ale acestei noi familii.

Concert de muzică populară la Julia, cu Oana Lianu din Oradea

Centrul Cultural Românesc din Julia a găzduit, pe 27 aprilie, un concert de muzică populară românească, susținut de artiști orădeni în frunte cu interpreta la nai Oana Lianu din Oradea. Evenimentul a fost, de fapt, o întâlnire prietenească, cântecele interpreților aducând primăvară în sufletele românilor din Ungaria prezenți la eveniment. Cu o interpretare vocală de excepție, însoțită de o acompaniere deosebită la nai, Oana Lianu a reușit să impresioneze și de data aceasta publicul julan. Pe lângă cariera ei remarcabilă ca instrumentistă, Oana este și conferențiar la Facultatea de Muzică din Oradea, iar de data aceasta a adus la Julia și studenți de-ai săi, interpreți și instrumentiști foarte talentați. Astfel, partea muzicală a fost susținută de Oana Lianu, și solistele Anca Pirtea și Cristiana Soreanu. La orgă și saxofon au fost acompaniate de Marius Rus și Sebastian Popa, cu toții elevi ai naistei și membri în Ansamblul folcloric studentesc al Facultății de Muzică și Arte din Oradea. Au fost interpretate melodii din mai multe zone ale României, iar Oana Lianu a impresionat publicul și cu instrumentele sale preferate, fluiorul, drâmba și naiul.

Artiștii orădeni au sosit la Julia însoțiți de reprezentanți ai Asociației Culturale Vatra Românească, filiala Oradea, domnii Ioan Chivăr și David Teodor și de membri ai Asociației Femeilor Ortodoxe din Oradea, în frunte cu președinta Viorica Cherteș. **A.B.**

Dansatorii din Aletea la un concurs de dansuri tradiționale din Chișineu Criș

Duminică, 14 mai, de la ora 14.00, la Chișineu Criș, județul Arad, se organizează un Festival Concurs Național al Jocului Tradițional din Bătrâni. La concurs sunt invitați alături de ansambluri cu tradiție din România sau formații de jocuri bătrânești din cele mai reprezentative zone etnofolclorice ale României, și Ansamblul Păstrătorilor de Tradiții din Aletea. Echipa aletenilor împlinește în acest an 70 de ani de existență, iar spre bucuria tuturor, unul dintre membrii fondatori, Petru Sabău, până azi este dansator activ. Festivalul de la Criș a ajuns anul acesta la cea de-a 3-a ediție. Evenimentul va avea loc pe scena în aer liber din Piața agroalimentară din Chișineu Criș.

Primăria
Consiliul Local
CHIȘINEU CRIȘ

Asociația Culturală
Tradiții Arădene

Organizează

Duminică 14 Mai 2017 ora 14.00
Festival Concurs Național
Jocuri Tradiționale Bătrânești

În concurs:
Formații de jocuri bătrânești din cele mai reprezentative zone etnofolclorice ale țării.

Invitați în spectacol:
Ansamblul din Aletea, a românilor din Ungaria
Ansamblul Tradiții Arădene

Căștigătorii ediției I-2015
Grupul Zegrenilor din Cluj

Floarea
Crișului

Mădălina Cozma Laura Cioară
Teodor Coraș

Prezentator & solist: Doru Ciupa

Spectacolul are loc pe scena amenajată în piața agroalimentară din Chișineu Criș
Parteneri media: TV Diaspora, TVR Timișoara, Hora TV. Sponsor: DI & SI Panif

(Urmare din pag. a 3-a)

„Gaudeamus igitur” la Liceul „N. Bălcescu” din Julia

În acest an, Placheta Bălcescu (premiu înființat în 1984 de Lucia Borza, prima profesoară de naționalitate română la Liceul „Bălcescu”, autoare de manuale și cărți pentru copii) a fost înmănată pentru trei elevi: Ecaterina Martin, Estera Hegedűs și Estera Gherman. Premiul „Pro Discipulis” a fost oferit din partea corpului profesoral al liceului și a fost acordat la alți trei elevi: Beata Magyar, Ditta Korobán și Andrei Sebastian Csiplo.

Premiul doamnei profesoare Iuliana Jurău-Rad (prezentă și ea la festivitate) l-au primit elevii cu cea mai bună conduită și ținută morală: Bettina Puui și Vasile Iovan.

Premiul înființat de doamna profesoară Ana Crișan pentru cel mai bun matematician l-au primit în acest an: Estera Hegedűs și Ecaterina Martin.

Premiul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria a fost înmănat, de către președintele Tiberiu Juhasz, pentru elevul Marc Paul Vesa.

Premiul Autogovernării Române din Județul Bichiș a fost acordat, de către Maria Boca Cozma, pentru eleva: Beatrix Netea.

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a acordat un premiu pentru elevul care s-au remarcat la piese de teatru jucate în limba română: Andrei Sebastian Csiplo.

Au mai fost acordate premii elevii elevilor: Csaba Cefan, Mercedes Iszaly, Anita László, Romeo Onițiu.

Autogovernarea Românească din orașul Julia a oferit premii pentru elevii: Noemi Barta, Csaba Cefan, Ecaterina Martin, Cristian Szegedi.

După înmânarea premiilor, încă înainte de a fi predați părinților, absolvenții claselor a 12-a, împreună cu diriginții lor, Stela Nicula Măchour și Gheorghe Gabor, au mers în sala profesorală, unde au cântat profesorilor cântece de bun rămas.

E.Ș.

Tradiții, muzică și voie bună la „Săptămâna românească” de la școala din Aletea

În perioada 24–28 aprilie, Școala bilingvă din Aletea a organizat o „Săptămână românească”, în care elevii au avut parte de foarte multe activități și programe românești. „Săptămâna românească” a fost o provocare pentru toate clasele din instituția de învățământ. Scopul activităților a fost familiarizarea copiilor cu tradițiile și obiceiurile populare românești, cu valorile culturale, etc.

Au avut parte de mai multe concursuri în cadrul acestei săptămâni, cum ar fi concursul de cântec de care elevii s-au bucurat cel mai mult, au avut oră de citire, de cultură și civilizație românească, multe activități distractive, iar în ultima zi mai mulți elevi talentați la povestit au participat la Concursul național de povești de la Bichișciaba. În cursul acestei săptămâni, școala a avut și oaspeți speciali: Trupa de teatru amator a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula. Dar au fost vizitați și de copii mai mici, preșcolarii de la mai multe grădinițe din oraș, cu care s-au jucat și au învățat împreună lucruri frumoase, convingându-i pe aceștia să aleagă instituția lor.

Cei mai buni desenatori ai naționalităților în tabără la Lacul Velence

Elevii de naționalitate din Ungaria, care au câștigat la concursul de desen lansat pentru școlile de naționalitate în toamna anului trecut, și premiați în februarie anul acesta, au participat în weekendul trecut la o tabără de trei zile pe malul Lacului Velence. La tabăra-cadou organizată la Hotelul Sport din Gárdony-Agárd au fost invitați să participe toți copiii câștigători și profesorii care i-au pregătit pentru concurs.

Concursul de desen a fost organizat de Centrul Pedagogic pentru Naționalități din cadrul Oficiului pentru Învățământ de la Budapesta, iar tabăra copiilor și tinerilor din rândul celor 13 naționalități a fost deschisă de secretarul de stat pentru naționalități, *Soltész Miklós*, din cadrul Ministerului Resurselor Umane.

Din comunitatea românească din Ungaria, la tabără au participat elevi de la școlile din Chitighaz, Aletea și Jula.

S-a lansat concursul de bursă pentru liceenii de naționalitate pe anul 2017

Ministerul Resurselor Umane a lansat, pe 5 mai, concursul pentru obținerea bursei de studii pentru liceenii de naționalitate din Ungaria. Această bursă de studii o pot primi elevii talentați ai școlilor medii de naționalitate și bilingve, cu situație financiară precară. În cazul românilor, pot concura numai elevii din clasa a 10-a a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula.

Bursa de studii va oferi 60 de mii de forinți lunar în ultimii doi ani înainte de bacalaureat, în anii școlari 2017–2018 și 2018–2019.

Condiții de participare: concurentul trebuie să fie cetățean maghiar; să aparțină comunității de naționalitate; la sfârșitul anului școlar anterior să fi avut o medie de cel puțin 4,00 și să nu primească altă bursă de studii. Elevul concurează împreună cu școala. Termenul de înaintare a dosarelor este 4 iunie 2017.

Truc matematic care te ajută să calculezi rapid

Orice metodă prin care exercițiile de matematică pot fi rezolvate mai ușor este bună. Cu puțină atenție și multă practică, următorul truc te va ajuta să faci mai rapid calcule matematice care implică înmulțirea cu 9.

Înmulțirea cu 9

Depărtează degetele de la cele două mâini și ține-le în fața ta. Începând de la stânga spre dreapta numără degetele până la cel pe care vrei să îl înmulțești cu 9.

De exemplu, să presupunem că vrei să calculezi 9×7 .

Vei număra șapte degete începând cu degetul mic. Când ai ajuns la al șaptelea îndoiaie-l.

Apoi numără degetele care au rămas la stânga degetului pe care l-ai îndoit. Acesta va fi prima cifră din numărul care este răspunsul final. În continuare, numără degetele de la dreapta degetului îndoit. Acesta va fi a doua cifră din răspuns. În acest caz acesta este 63.

Bacalaureatul la română în 2017: Lacul Bâlea, „Mistrețul cu colți de argint” sau „Baltagul” și „Ion”

Pentru elevii liceelor de naționalitate din Ungaria examenele de bacalaureat au început mai devreme decât pentru colegii lor de la liceele maghiare. Vinerea trecută, pe 5 mai, 510 elevi de la școlile medii de naționalitate și-au susținut examenul în scris de bacalaureat. Cei mai mulți au dat examen de nivel mediu, dar în acest an este remarcabil și numărul celor care au decis să dea examen de nivel superior.

Datele statistice publicate pe site-ul Oficiului pentru Învățământ

din Budapesta arată că la sesiunea de primăvară a bacalaureatului au susținut examen 355 de elevi de naționalitate germană (187 la nivel mediu și 168 la nivel superior), 48 elevi sârbi (47 – mediu și 1 – superior), 19 elevi slovaci (2 – mediu și 17 – superior), 45 elevi croați (toți la nivel superior). Singura instituție unde s-a putut da examen la limba și literatura română este Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula, unde au dat examen în scris 43 de absolvenți, cu toții, fără excepție, la nivel mediu.

La examenul de nivel mediu, absolvenții români au trebuit să dea dovadă de următoarele:

I. Primul subiect a fost înțelegerea unui text, cu titlul: „Lacul Bâlea” și răspunderea corectă la cele 11 întrebări formulate (90 de minute, max. 40 puncte), iar a doua parte a cuprins argumentarea sau redactarea unui text funcțional (cu 120–200 de cuvinte) alegând dintre două subiecte: A) Argumente privind tema ocrotirii mediului înconjurător, B) Redactarea unei scrisori cu temă concretă (10 puncte).

II. La capitolul doi al examenului, elevii au avut de ales dintre două subiecte: 1.) Analiza literară a baladei „Mistrețul cu colți de argint” de Ștefan Augustin Doinaș; 2.) Analiză comparată a fragmentelor din romanele „Baltagul” de Mihail Sadoveanu și „Ion” de Liviu Rebreanu (150 minute, max. 40 puncte). Pe lângă cele 90 de puncte, absolventul a mai putut obține 10 puncte în plus, 8 din ortografie și 2 din caligrafie.

Pentru cititorii care doresc să-și testeze cunoștințele la limba și literatura română, publicăm mai jos subiectele primului capitol al bacalaureatului din 2017. Răspunsurile corecte și instructajul pentru evaluarea acestor teste se găsesc pe site-ul www.oktatas.hu.

1. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Citiți textul de mai jos și răspundeți la întrebări.

Lacul Bâlea

Monument al naturii, Lacul Bâlea este un lac, situat la o altitudine de 2040 metri, în Munții Făgăraș, județul Sibiu. Dimensiunile lacului sunt: 360 metri în lungime, adâncimea de 11 metri. În anul 1932, Lacul Bâlea și circa 180 hectare în jurul lacului au fost declarate rezervație științifică. Lacurile alpine sunt cele situate la înălțimi de peste 1500 metri. Unele au origine glaciară, altele s-au format în urma unor alunecări de teren. Dintre cele mai cunoscute lacuri alpine din România putem enumera lacul Bucura (din Retezat), cu cea mai mare suprafață (circa 10 ha), Lacul Zănoaga (din Retezat), cu cea mai mare adâncime (28 m), Lacul Gâlcescu (din Parâng), Lacul Bâlea (în Făgăraș). Din cauza sărurilor minerale în cantitate scăzută, culoarea lacurilor alpine este albastră, slab verzuie. Apele sunt foarte transparente și aproape în toate lacurile se poate vedea până la fund. Transparența este mai mică vara și toamna din cauza dezvoltării în aceste sezoane a unui plancton mai bogat. Temperatura apei este în general scăzută.

Lacul glaciara Bâlea are o suprafață de 46508 mp și o adâncime de 11.35 m. Face parte din rezervația naturală de 180 ha, delimitată de vârful Vânătoarea lui Buteanu (2507 m), Vârful Capra (2496 m) și Vârful Paltinu Mare (2398 m), Muchia Buteanu și Piscul Bălii. Rezervația adăpostește mai multe plante rare, printre care floarea de colț și animalele ocrotite: capra neagră, râsul, acvila de munte. Lacul este populat cu păstrăvi. Peisajul de o frumusețe austeră, unică este copleșitor atât vara, cât mai ales în anotimpul alb. Atunci se mută aici fascinantă lume a nordului înghețat, cu zăpezi înalte, sclipitoare, atârinate parcă de streășina înălțimilor ce se contopesc în albul norilor efemeri. Din Șaua Netedului – „poarta” accesibilă a Rezervației Faunistice Arpășel – privirea cuprinde o nesfârșită succesiune de culmi înalte și îmblânite de hlamida iernii, care ascunde văi glaciare complexe suspendate sau simple, vârfuluri ascuțite și pinteni, ace și turnuri masive alinate cuminte pe un fronton alpin.

Lacul Bâlea se află la circa 77 km de la orașele Sibiu, 68 km Făgăraș și 85 km de la Curtea de Argeș. În timpul verii se poate ajunge cu automobilul pe drumul transfăgărășan, iar în restul timpului cu telecabina, de la cabana „Bâlea Cascadă” din apropierea Cascadei Bâlea.

Lacul Bâlea

În Munții Făgăraș se mai află și lacurile Capra, Podragu Mic, Podragu Mare, Avrig, Urlea, etc. Prima cabană la Lacul Bâlea a fost ridicată în anul 1904 de către Societatea Carpatină Transilvăneană a sașilor din Brașov și inaugurată la 29 august 1905. În anul 2006 a fost construit, în apropierea Lacului Bâlea, primul hotel de gheață din Europa de Est.

Are recepție, bar de zi și camere, dotate cu paturi duble, iar lumina este asigurată cu lămpi fluorescente. În iarna anului 2007 a fost construită și o biserică din gheață, din cuburile de gheață scoase chiar din lacul înghețat. Căldarea Glaciara Bâlea, care adăpostește emblematul lac (4,6 ha, altitudine 2.034 m) cu cea mai frumoasă cabana semilacustră, este de departe cel mai important centru al sporturilor de altitudine din Carpații României.

Accesul la Lacul Bâlea este ușurat de existența Transfăgărășanului. Legătura Transilvaniei cu Muntenia și Oltenia nu se putea face decât pe marile văi și depresiuni care înconjoară lanțul muntos: valea Oltului și depresiunea Brașov. Transfăgărășanul a fost construit timp de patru ani, fiind dat în folosință în 1976. Este considerat o adevărată minune arhitectonică, mai ales pentru faptul că rocile foarte dure au pus probleme serioase la dinamitarea tunelurilor care leagă versantul nordic de cel sudic. Cel mai interesant este tunelul Bâlea, care trece prin Muntele Paltinu. Dinspre Sibiu, Transfăgărășanul, având o lungime de 90 de km, pornește de lângă comuna Arpaș.

Pe timp de iarnă, când Transfăgărășanul este accesibil numai dinspre Sibiu până la Cascada Bâlea, se ajunge la lac cu telecabina. Datorită faptului că versantul nordic este mai abrupt, iar șoseaua prezintă mai multe curbe periculoase, se recomandă străbaterea acestuia începând dinspre nord către sud (unde relieful este mai domol, iar diferențele de nivel nu sunt atât de accentuate). Punctul de plecare îl constituie localitatea sibiană Cărțișoara, de unde se pleacă către Cascada Bâlea. În acest punct se poate face popas la cabană și tot aici se poate vizita Cascada Bâlea. Aici este punctul de plecare al telecabinei care urcă până la Lacul Bâlea. De la acest punct, traseul devine mai complicat, încep să apară curbe strânse. Limita de viteză nu poate depăși 40 km/h, deoarece există pericolul răsturnării în prăpastie. Peisajul devine spectaculos, se văd deja vârfulurile munților, dar și o panoramă deosebită către traseul lăsat în urmă, la vale. De altfel, versantul nordic este mai expus precipitațiilor, de aceea vremea capricioasă a Munților Făgăraș cere prudență din partea șoferilor.

(Continuare în pagina a 8-a)

Note lexicale

alpin – de mare altitudine, care este caracteristic munților (Alpi)
glaciar – provenit din topirea ghețarilor (masă de gheață în regiuni alpine)
plancton – totalitatea organismelor vegetale și animale microscopice care trăiesc în apă
transparență – calitate de a fi limpede, străveziu
dinamitare – acțiunea de a exploda, de a pune dinamită pentru a arunca ceva în aer
versant – fiecare dintre cele două coaste ale unui munte
accesibil – la care se poate ajunge ușor
abrupt – cu pantă repede, greu accesibil
precipitații – ploi, zăpezi
destinație – funcție, scop

1. Unde se află Lacul Bâlea? 4 puncte
2. De ce se numesc „lacuri alpine” și cum s-au format ele? 4 puncte
3. Cum se explică culoarea albastră a lacurilor? 1 punct
4. La câți kilometri se află Lacul Bâlea de orașele mai importante și cum se poate ajunge acolo vara? 3 puncte
5. Explicați semnificația sintagmelor următoare: 4 puncte
 – în restul timpului:
 – în aceste sezoane:
 – lanț muntos:
 – depresiunea Brașov:
6. Menționați câte un sinonim sau două pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: 4 puncte
 – dimensiune:
 – situat:
 – în apropiere:
 – străbatere:
7. Care sunt cele cinci referințe istorice în text privitoare la Lacul și Cabana Bâlea, la un hotel și la Transfăgărășan? 5 puncte
8. De ce este considerat Transfăgărășanul o „adevărată minune arhitectonică” și care este cel mai interesant tunel pe traseu? Sta-biliți totodată lungimea Transfăgărășanului. 5 puncte
9. Ce legătură este asigurată de drumul transfăgărășan? 2 puncte
10. Cum se poate ajunge la Lacul Bâlea în timpul iernii? 4 puncte
11. Descrieți traseul pe Transfăgărășan de la punctul de plecare al telecabinei. 4 puncte

2. ALEGEȚI UNUL DINTRE CELE DOUĂ SUBIECTE URMĂTOARE: ARGUMENTARE SAU REDACTAREA UNUI TEXT FUNCȚIONAL.

(120–200 de cuvinte) Total 10 puncte

A) Realizați pe baza fragmentului de mai jos un text în care să prezentați 3–5 argumente privind tema ocrotirii mediului înconjurător.

Mediul înconjurător

Mediul înconjurător ne asigură condițiile necesare vieții. Ocrotirea mediului este o problemă mondială și, tocmai de aceea, fiecare om trebuie să-și asume această responsabilitate. Elevii dobândesc în școală cunoștințele, atitudinile, motivația de a acționa, atât individual cât și în colectiv, la cunoașterea și ocrotirea mediului înconjurător. În școală, toate obiectele de învățământ îl ajută pe elev să capete competența necesară pentru a înțelege că omul este inseparabil de mediul său și că, mai devreme sau mai târziu, efectele negative ale acțiunilor sale se răsfrâng asupra sa. Elevii vor judeca astfel corect responsabilitățile individuale și colective și se vor angaja în obținerea cooperării pe linia rezolvării unor probleme de mediu. Elevii mai multor școli din Județul Vrancea, de pildă, sunt hotărâți să-și învețe pe adulți să respecte mediul înconjurător. 150 de elevi de clasa a IV-a, de la școlile din comunele Soveja, Tulnici, Dumitrești, Andreiașu și de la o școală din Municipiul Focșani, au lansat, proiectul „Vrancea-Mediu European”. Ei își propun să-și educe pe vrâncenii neglijenți, care aruncă gunoaie la voia întâmplării. Îmbrăcați în „uniforme” speciale, copiii vor străbate Municipiul Focșani și zonele turistice din județ. Vor împărți pliante, vor desfășura acțiuni de ecologizare și vor planta copaci și flori. (Evenimentul zilei, 2015)

Note lexicale

inseparabil – care nu se poate despărți, separa de ceva
a se răsfrânge – a avea efecte, repercusiuni asupra cuiva
competență – capacitate, calitate
la voia întâmplării – în voia sortii, la nimereală
ecologizare – privitor la apărarea mediului, la interacțiunea dintre organisme și mediul lor

B) Redactați o scrisoare cu tema de mai jos.

Adresați o scrisoare de o pagină primarului municipiului Oradea în care elevii Liceului Nicolae Bălcescu se angajează să fie ghizi-interpreți în timpul verii pentru grupuri de turiști români. Prezentați în scrisoare calitățile excepționale ale băilor termale și ale serviciilor medicale din Giula, frumusețile împrejurimilor și ale localităților locuite și de români: orașul Giula, Micherechi, Săcal, Bedeu, Apateau, Chitighaz. Semnați scrisoarea cu inițialele D. D.

În redactarea scrisorii veți avea în vedere următoarele:

- să se respecte convențiile specifice unei scrisori;
- să se regăsească : formulele de adresare; data indicată și locul; formulele de încheiere,
- conținutul și structura să fie adecvate acestui tip de compunere.

Ziua Mamei cu cântece și poezii la Bedeu

Elevii școlii generale din Bedeu și-au sărbătorit mamele în după-amiaza zilei de vineri, 5 mai. Participanții au fost salutați de învățătoarea *Maria Jurca*, care a evocat că mamele au fost sărbătorite în toate timpurile, până și în Grecia Antică, întotdeauna au existat zile concrete ale anului care au fost dedicate sărbătoririi mamelor. Școlarii din Bedeu le-au sărbătorit acum nu numai pe mame, ci și pe bunici și nașe.

Mama este acea persoană pe care putem conta oricând, pentru care întotdeauna copiii sunt cei mai importanți.

Școlarii au cântat din tot sufletul melodiile „De ziua ta mămico”

și „Mama și tata și frații mai mici”, după care au fost recitate poeziile „Amintire” și „Când eram fată mică” scrise de Ana Crișan, regretata profesoară din Iula.

Au mai fost recitate și alte poezii, ca de exemplu: „De ziua ta eu îți ofer un buchet/ De ziua ta pentru-că/ Dragostea nu are limită în inima mea/ Orice aș zice, orice aș face/ Ori de câte ori te-aș supăra/ Eu tot te iubesc Măicuța mea.”

La finalul programului, copiii au dăruit invitatelor buchete de flori și niște inimioare pe care au scris fragmente din poeziile dedicate mamelor.

M.J.

Doina Bihorului pe scena festivalului din Nagyrábé

Ansamblul folcloric Doina Bihorului, condus de *Gheorghe Gros*, a participat în ziua de 22 aprilie la cea de-a XI-a ediție a Festivalului „Sárrét Íze” din Nagyrábé. Organizatorii au considerat important ca pe lângă specialitățile gastronomice, la festival să se prezinte și echipele de păstrare a tradițiilor din regiune. Doina Bihorului, care are în componență în majoritate tineri din județul Bihor, a prezentat pe scena din Nagyrábé dansuri românești din Oltenia și Banat.

M.J.

Navetiștii români din Bihor cer benzi speciale la vămile româno-maghiare

Un grup de inițiativă din localitatea Biharkeresztes a formulat două petiții, una adresată Guvernului Ungariei, cealaltă Guvernului României, prin care solicită renunțarea la controlul sistematic de la frontieră. Executivul maghiar a anunțat săptămâna trecută suspendarea noului regulament vamal pentru șase luni, însă semnatarii petițiilor vor ca în acest răstimp cele două guverne să găsească o soluție, mai ales pentru navetiști, scrie ziarul „Crișana” din data de 8 mai.

Noul regulament vamal de control sistematic intrat în vigoare la 7 aprilie 2017 a îngreunat traficul în punctele de trecere a frontierei cu Ungaria, timpul de așteptare ajungând la 2–3 ore. Printre cei afectați au fost și cei care fac zilnic naveta între cele două țări. Din această cauză, câțiva cetățeni care locuiesc în Biharkeresztes dar muncesc în Oradea au întocmit două petiții, una în limba maghiară adresată Guvernului de la Budapesta, cealaltă în limba română, adresată Guvernului României. Vicepreședintele PPMT Zatyko Gyula, care locuiește în Ungaria, a declarat că, de la introducerea noilor controale, la vămi s-au format „cozi infernale”, mai ales la Petea și Borș. „Până acum făceam maximum 20 de minute, acum așteptăm ore întregi pentru a ajunge la locul de muncă”, a menționat Zatyko, adăugând că, deocamdată, petiția în limba

maghiară a fost semnată de aproximativ 400 de persoane, iar cea în limba română de 200. Un alt cetățean afectat de introducerea noului regulament vamal la granița Schengen, Tokos Fejes Bela, a menționat că grupul de inițiativă acționează în numele celor aproximativ 400 de familii de cetățeni români care locuiesc în Ungaria, în satele de lângă granița cu România. Tot el a precizat că în 29 aprilie, la invitația primarului din Biharkeresztes, inițiatorii petiției au participat la o întâlnire cu doi parlamentari maghiari și cu șeful Poliției de Frontieră din Hajdu-Bihar, cărora le-a explicat situația navetiștilor. Ei au propus înființarea unei bande speciale pentru cei care fac naveta, pentru a putea intra și ieși mai ușor din țară.

Între timp, Ungaria a anunțat săptămâna trecută că va suspenda aplicarea noului regulament vamal pentru o perioadă de șase luni. „Cele șase luni trec foarte ușor. Ce se va întâmpla după aceea?”, a întrebat Zatyko Gyula. Potrivit acestuia, cele două guverne ar trebui să colaboreze să găsească soluții pentru rezolvarea problemei. „Navetiștii” propun, pe de o parte, transformarea celor 10 puncte vamale temporare în vămi permanente, astfel încât numărul total al acestora să ajungă la 20, iar pe de altă parte să amenajeze benzi speciale pentru cei care locuiesc într-o țară și lucrează în cealaltă.

Sanda Marin, care a învățat România să gătească

România gătește de zeci de ani după rețetele sale. Sanda Marin este autoarea unei cărți de bucate care s-a publicat până acum în sute de mii de exemplare. „Este una dintre cele mai longevive cărți de bucate din România”, spune Lidia Bodea, Director General la Editura Humanitas, pentru Digiz24.

Lidia Bodea a coordonat publicarea ediției complete a rețetelor seminate Sanda Marin. Știe ce a însemnat pentru români apariția acestei carti.

„O poveste foarte frumoasă despre această carte de bucate a spus Andrei Pleșu la lansarea cărții, la Humanitas, în mai 2005. El spune că toată copilăria lui a fost convinsă că Sanda Marin e un fel de ustensilă de bucătărie care rezolvă orice fel de mâncare”, povestește ea.

În anul 1936 a ieșit pe piață prima ediție a cărții, cu o prefață semnată de un alt mare gastronom, Păstorel Teodoreanu. Deși nu a fost prima culegere de rețete, a devenit imediat cea mai citită.

„În intenția ei a stat și dorința de a da niște sfaturi. Despre cum stăm la masă, despre cum potrivim vinul cu un anume fel de mâncare. Absolventă a unui liceu de prestigiu în Iași, cu călătorii în străinătate, cu câteva limbi străine, engleză, franceză, germană foarte bine cunoscute, cu pension făcut la Dresda, deci ar fi putut oricând să scrie un tratat de bune maniere, nu am nici o îndoială”, spune Lidia Bodea.

Cartea de bucate a trecut testul timpului. A reușit să supraviețuiască regimului comunist. Tovarășii de la cenzură au tăiat însă așa-numitele rețete burgheze. Poporul trebuia să gândească și să se hrănească numai cu aprobare de la partidul unic.

Adevăratul nume al Sandei Marin era Cecilia Simionescu, după căsătorie Zapan. Iar succesul ei se datorează în primul rând educației.

Dincolo de rețetele delicioase, un alt ingredient a făcut volumele sale celebre. Mariana Neț, profesor universitar și autoarea volumului „Cărțile de bucate românești: un studiu de mentalități”, spune ce o ține pe Sanda Marin în bucătăriile românilor, de peste opt decenii. „Sanda Marin, în momentul în care a apărut, adică în 1936, a fost o carte îndelung așteptată și probabil că asta este unu dintre motivele care explică succesul ei, poate nesperat nici de autoare, pentru că în cultura română nu există o tradiție a cărților de bucate atât de bine instituită”, spune Mariana Neț.

„Stăpânea bine retorica cărților de bucate și a tratatelor de gastronomie în general, deși ea nu scrie un tratat de gastronomie, ea scrie pur și simplu o carte de bucate, cu rețete perfect aplicabile, ușor de pus în practică”, spune ea.

Celebritatea autoarei a propulsat-o în programele televiziunii naționale. A făcut emisiuni culinare înainte ca Jamie Oliver să se fi născut.

Sanda Marin a murit în 1961. Dar chiar și astăzi nu există bucătar care să nu fi încercat măcar o rețetă din cartea ei. Și nu este de mirare, dacă ne gândim că a învățat România să gătească.

CLĂTITE.
Se pune într'un castron la mijloc și se sparg 2 ouă, Se amestecă cu o lingură de făină, turnând cu încetul o când mereu, să nu se facă o smântână subțire. Se pune pe foc potrivit. Se unge din compoziție,

Glume

Preotul se săturase să tot vadă cum un tip tot adormea la slujbă, mai ales că omul mai și sforăia groaznic, așa că, într-o duminică, zice cu voce joasă:

— Cine vrea să ajungă în Rai, să se ridice în picioare!

Se ridică toată lumea, mai puțin adormitul nostru.

Mai departe preotul țipă cât poate:

— Și cine vrea să ajungă în iad să se ridice acum în picioare!

Trezit de strigătul preotului, omul nostru sare-n picioare, se uită în jur, vede că nici-un alt credincios nu se ridicase și zice către preot:

— Nu știu ce se alege aici, părinte, dar se pare că doar noi doi suntem pentru!

— Domnu' doctor, cred că m-am căptușit cu oarece boală din acelea rușinoase!

— Pesemne că ați avut contact cu o femeie necunoscută!

— Care necunoscută, domn' doctor, pentru că o cunoaștea tătașul...

— Ia zi feto, am auzit că ai fost la teatru cu amantul, ce a fost acolo?

— A fost tragicomedie!

— Cum adică?

— Ne-am întâlnit cu soțul meu acolo și el... tot cu amanta!

Cel mai bun mod de a-ți testa bărbatul, cât de fidel este!

Dimineața, când încă doarme, îl întrebi:

— Pleci la a ta sau rămâi la mine?

Pe o alee între blocuri, într-un cartier, o doamnă strigă:

— Madam Popescu! La un geam își face apariția o doamnă.

— Da, dragă, ce vrei?

— Madam Popescu, soțul meu este cumva la dumneata?

— Nu, dragă!

— Madam Ionescu! strigă atunci tipa. Își face apariția o altă doamnă.

— Ce-i dragă?

— Soțul meu este cumva la dumneata?

— Nu, dragă! Dar ce s-a întâmplat?

— Păi, ne-am certat un pic și a plecat furios. Am fugit după el și când l-am întrebat unde se duce, a răspuns: „La curve!”

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Festival

Festivalul Florilor din Julia
12–14 mai 2017

„Premergătorul” acestui eveniment a fost Duminica Florilor din Julia, care începând de anul trecut a fost inclus în Festivalul Florilor din Julia. Datorită acestei manifestări mai complexe, localnicii, cei din zonă și turiștii sunt așteptați la programe interesante și multicolore. La Festivalul Florilor din Julia vă așteaptă, timp de două zile, un târg de flori, „Piața gusturilor și aromelor”, concerte, activități handmade și foc de artificii! Toate evenimentele sunt gratuite, fără bilet de intrare.

12 mai 2017, vineri

10:00–13:30 Conferință de specialitate (Centrul Cultural Erkel Ferenc)
15:00 Vernisajul expoziției de design floral și de fotografie „Deșteptarea primăverii” (Vigadó)

13 mai 2017, sâmbătă

Pe parcursul întregii zile: (~10:00–18:00)

Târg de flori pe bulevardul Béke, în fața Centrului Cultural Erkel Ferenc De la ora 17:00, concerte pe scena mare din fața Vigadó

20:50 Deschiderea festivă

(Scena mare din fața Vigadó)

21:00 CONCERT LIVE HEVESI TAMÁS ȘI FORMAȚIA (Scena mare din fața Vigadó)

22:30 „Flori de foc pe cerul din Julia” – FOC DE ARTIFICII (Grădina Göndöcs)

14 mai 2017, duminică

Pe parcursul întregii zile: (~10:00–18:00)

Târg de flori pe bulevardul Béke, în fața Centrului Cultural Erkel Ferenc 10:00 „O dimineață cu flori!” – Concert pentru copii HEVESI IMRE ȘI FORMAȚIA ZÜRZAVAR (Scena mare din fața Vigadó)

11:00 Programul grădinițelor și școlilor locale

13:00 „XX. – XXI. századi virágdalok” (Cântece de dragoste din secolele XX–XXI)

Szabó Eszter (Terasa Vigadó)

14:00 GALA PREMIILOR (Scena mare din fața Vigadó) – Închinarea premiului cel mai frumos cort de expoziție 15:30 „Százszorszépek tánca” – Programul Teatrului de Dans Energy Dance Cool Hip-Hop (Scena mare din fața Vigadó)

16:30 „...nyílik még a sárga rózsa” – Concertul de încheiere a festivalului cu FORMAȚIA GRUND (Scena mare din fața Vigadó)

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

15 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

16 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10 EU aleg România – 100 de personalități 16.30: Storymania – Radio România Cultural 17.55: Încheiere

17 MAI (Ștefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 17.00: Știri 17.20: Clubul sporterilor 17.55: Încheiere

18 MAI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: O istorie scurtă a românilor povestită celor tineri de către istoricul Neagu Djuvara 17.55: Încheiere

19 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – 100 de povești de aur ale sportului românesc 17.30: Izvorașul – revistă de etnografie și folclor (Gabriela Rusu Păsărin, Radio Oltenia) 17.55: Încheiere

20 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.15: File de calendar 16.30: „De dor și drag” – emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă de la Radio Timișoara 17.55: Încheiere

21 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportaje difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16:00–18:00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6721, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline
Dicționare ale limbii române

FERECA, fe-rec, vb. I. Tranz. 1. A acoperi, total sau parțial, cu metal un obiect de lemn, spre a-i da rezistență și durabilitate; a întări un obiect (de lemn) prin legături metalice. A îmbrăca un obiect cu plăci din metal prețios, a împodobi ceva cu aur, argint sau pietre scumpe. 2. A lega cu fiare, cu lanțuri, în obezi etc. un om arestat sau condamnat; a încătușa. 3. A încuia, a zăvorî o ușă, o încăpăre. Refl. (Despre oameni) A se închide sau a se izola în casă, fără să (mai) vadă pe nimeni. 4. A bate cu ciocanul pietrele de moară spre a le face creștături, șanțuri, zimți. A face zimți pe mușea unei monede; a zimțui. – Lat. **fabricare** (apropiat de fier).

UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 17 mai, Duna TV, ora 7.45
miercuri, 17 mai, Duna World, ora 15.30

După câteva informații legate de comunitatea noastră, programul românesc televizat vă invită la serbarea de rămas bun a absolvenților Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu”, eveniment organizat în ziua de 6 mai, la Centrul Cultural Românesc din Julia.

Realizator: Tiberiu Boca

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.com

Website: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Julia, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhas

E-mail: atru@globonet.hu

Web: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>

E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Ioan Fodoreanu

Website: <http://szeged.mae.ro>

E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Julia, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>

E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Coordonator: Eunicia Trif

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu

Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.com

Web: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Julia, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: postmaster@mroodok.t-online.hu

„Gaudeamus igitur” la Liceul „N. Bălcescu” din Jula

**FOAIA
românească**

**12 mai
2017**

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2017: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la MAE-DPRRP (București, România).